Sbírka soudních rozhodnutí

STANOVISKO GENERÁLNÍ ADVOKÁTKY
JULIANE KOKOTT
přednesené dne 25. září 2025 [1]

Věc C-350/24

HJ
proti
Crédit agricole Corporate & Investment Bank

[žádost o rozhodnutí o předběžné otázce, kterou podal Cour de cassation (Kasační soud, Francie)]

„Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce – Dohoda o vystoupení Spojeného království Velké Británie a Severního Irska z Evropské unie a Evropského společenství pro atomovou energii – Směrnice 2006/54/ES – Naplňování zásady rovných příležitostí a rovného zacházení pro muže a ženy v oblasti zaměstnání a povolání – Provedení této směrnice v právu jiného členského státu – Výklad v souladu se směrnicí – Použití unijního práva na skutkový stav před vystoupením v řízení před soudem, které bylo zahájeno před vystoupením – Právní jistota – Zákaz zpětné účinnosti – Účinná právní ochrana“

Brexit means Brexit [2].

I. Úvod

1. Stanoví *unijní právo* navzdory brexitu povinnost uplatňovat právní normy, které Spojené království dříve přijalo v rámci provádění unijního práva, i nadále v souladu s unijním právem? Cour de cassation (Kasační soud, Francie) předkládá tuto otázku Soudnímu dvoru v souvislosti s jedním „starým případem“. Ten se zakládá na skutkovém stavu, k němuž došlo dlouho před vystoupením Spojeného království a měl za následek podání žaloby k francouzským soudům rovněž před vystoupením.

2. Obsahově se jedná o ustanovení směrnice o rovném zacházení [3] upravující důkazní břemeno při obvinění z diskriminace na základě pohlaví. Cour de cassation (Kasační soud) se táže, zda prováděcí právní úprava Spojeného království musí být na základě unijního práva vykládána v souladu se směrnicí nebo dokonce přichází do úvahy přímé použití ustanovení směrnice. Unijní

[1] – Původní jazyk: němčina.

[2] – Theresa May dne 11. července 2016 (https://www.youtube.com/watch?v=zV6n6zNVw_I).

[3] – Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2006/54/ES ze dne 5. července 2006 o zavedení zásady rovných příležitostí a rovného zacházení pro muže a ženy v oblasti zaměstnání a povolání (Úř. věst. 2006, L 204, s. 23).

právo však vyžaduje použití těchto nástrojů pouze tehdy, pokud se na takovéto staré případy ve Spojeném království i nadále použije navzdory vystoupení. Pro odpověď na tuto otázku je nezbytné provést výklad článku 50 SEU a Dohody o vystoupení[4].

II. Právní rámec

A. Mezinárodní právo

3. Článek 70 odst. 1 Vídeňské úmluvy o smluvním právu uzavřené dne 23. května 1969[5] (dále jen „Vídeňská úmluva“) upravuje důsledky zániku smlouvy:

„Pokud smlouva nestanoví jinak nebo se strany nedohodnou jinak, zánik smlouvy podle jejích ustanovení nebo v souladu s touto úmluvou:

a) zprošťuje strany od povinnosti pokračovat v plnění smlouvy;

b) se nedotýká žádného práva, závazku nebo právního postavení stran, které vznikly při provádění smlouvy před jejím zánikem.“

B. Unijní právo

1. Primární právo

4. Článek 50 odst. 1 až 3 SEU upravuje důsledky vystoupení z Unie a dohodu o vystoupení:

„1. Každý členský stát se v souladu se svými ústavními předpisy může rozhodnout z Unie vystoupit.

2. Členský stát, který se rozhodne vystoupit, oznámí svůj záměr Evropské radě. S ohledem na pokyny Evropské rady Unie sjedná a uzavře s tímto státem dohodu o podmínkách jeho vystoupení, s přihlédnutím k rámci jeho budoucích vztahů s Unií. […]

3. Smlouvy přestávají být pro dotyčný stát použitelné dnem vstupu dohody o vystoupení v platnost, nebo nedojde-li k tomu, dva roky po oznámení podle odstavce 2, nerozhodne-li Evropská rada jednomyslně po dohodě s dotyčným členským státem o prodloužení této lhůty.“

[4] – Dohoda o vystoupení Spojeného království Velké Británie a Severního Irska z Evropské unie a Evropského společenství pro atomovou energii (Úř. věst. 2020, L 29, s. 7), která byla schválena rozhodnutím Rady (EU) 2020/135 ze dne 30. ledna 2020 (Úř. věst. 2020, L 29, s. 1), a naposledy pozměněná rozhodnutím Smíšeného výboru zřízeného na základě Dohody o vystoupení Spojeného království Velké Británie a Severního Irska z Evropské unie a Evropského společenství pro atomovou energii č. 2/2024 ze dne 16. května 2024, kterým se do přílohy 2 Windsorského rámce doplňuje nově přijatý akt Unie (Úř. věst. L, 2024/2134).

[5] – United Nations Treaty Series, sv. 1155, s. 331.

2. Dohoda o vystoupení

5. Odstavec 4 preambule Dohody o vystoupení připomíná článek 50 SEU:

„PŘIPOMÍNAJÍCE, že podle článku 50 Smlouvy o EU ve spojení s článkem 106a Smlouvy o Euratomu a s výhradou ujednání stanovených v této dohodě se právo Unie a Euratomu v celém rozsahu přestane na Spojené království uplatňovat ode dne vstupu této dohody v platnost."

6. Odstavec 7 preambule Dohody o vystoupení zdůrazňuje cíl právní jistoty:

„ODHODLÁNY zabezpečit řádné vystoupení pomocí rozličných ustanovení o rozluce, jejichž cílem je předejít narušením a poskytnout právní jistotu občanům a hospodářským subjektům i soudním a správním orgánům v Unii a ve Spojeném království, aniž by byla vyloučena možnost nahradit příslušná ustanovení o rozluce dohodou (nebo dohodami) o budoucím vztahu."

7. Články 66 a 67 Dohody o vystoupení obsahují přechodná ustanovení upravující občanskoprávní otázky:

„Článek 66

Rozhodné právo ve smluvních a mimosmluvních závazkových vztazích

Ve Spojeném království se níže uvedené akty použijí takto:

a) nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 593/2008[6] se použije na smlouvy uzavřené před koncem přechodného období;

b) nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 864/2007[7] se použije na skutečnosti, jež vedly k vzniku škody, jestliže k takové skutečnosti došlo před koncem přechodného období.

Článek 67

Příslušnost, uznávání a výkon soudních rozhodnutí a související spolupráce mezi ústředními orgány

1. Ve Spojeném království, jakož i v členských státech se v případech zahrnujících Spojené království, pokud jde o soudní řízení zahájená před koncem přechodného období a řízení nebo žaloby, které s těmito soudními řízeními souvisejí podle článků 29, 30 a 31 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1215/2012[8], článku 19 nařízení (ES) č. 2201/2003[9] nebo článků 12 a 13 nařízení Rady (ES) č. 4/2009[10], použijí níže uvedené akty nebo ustanovení:

a) ustanovení týkající se určení příslušnosti obsažená v nařízení (ES) č. 1215/2012;

6 – Nařízení ze dne 17. června 2008 o právu rozhodném pro smluvní závazkové vztahy (dále jen „Řím I") (Úř. věst. 2008, L 177, s. 6).

7 – Nařízení ze dne 11. července 2007 o právu rozhodném pro mimosmluvní závazkové vztahy (dále jen „Řím II") (Úř. věst. 2007, L 199, s. 40).

8 – Nařízení ze dne 12. prosince 2012 o příslušnosti a uznávání a výkonu soudních rozhodnutí v občanských a obchodních věcech (Úř. věst. 2012, L 351, s. 1).

9 – Nařízení Rady ze dne 27. listopadu 2003 o příslušnosti a uznávání a výkonu rozhodnutí ve věcech manželských a ve věcech rodičovské zodpovědnosti a o zrušení nařízení (ES) č. 1347/2000 (Úř. věst. 2003, L 338, s. 1; Zvl. vyd. 19/01, s. 209).

10 – Nařízení ze dne 18. prosince 2008 o příslušnosti, rozhodném právu, uznávání a výkonu rozhodnutí a o spolupráci ve věcech vyživovacích povinností (Úř. věst. 2009, L 7, s. 1).

b) ustanovení týkající se určení příslušnosti obsažená v nařízení (EU) 2017/1001[11], nařízení (ES) č. 6/2002[12], nařízení (ES) č. 2100/94[13], nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/679[14] a ve směrnici Evropského parlamentu a Rady 96/71/ES[15];

c) ustanovení týkající se určení příslušnosti obsažená v nařízení (ES) č. 2201/2003;

d) ustanovení týkající se určení příslušnosti obsažená v nařízení (ES) č. 4/2009.

2. Ve Spojeném království, jakož i v členských státech se v případech zahrnujících Spojené království, pokud jde o uznávání a výkon rozsudků, rozhodnutí, veřejných listin, soudních smírů nebo dohod, použijí níže uvedené akty nebo ustanovení takto:

a) nařízení (EU) č. 1215/2012 se použije na uznávání a výkon rozhodnutí přijatých v soudních řízeních zahájených před koncem přechodného období a na veřejné listiny, které byly před koncem přechodného období formálně vyhotoveny nebo registrovány, a na soudní smíry, které byly před koncem tohoto období schváleny nebo uzavřeny;

b) ustanovení nařízení (ES) č. 2201/2003 týkající se uznávání a výkonu rozhodnutí se použijí na rozhodnutí přijatá v soudních řízeních zahájených před koncem přechodného období a na listiny, které byly před koncem přechodného období formálně vyhotoveny nebo registrovány jako veřejné, a na dohody, které byly před koncem tohoto období uzavřeny;

c) ustanovení nařízení (ES) č. 4/2009 týkající se uznávání a výkonu rozhodnutí se použijí na rozhodnutí přijatá v soudních řízeních zahájených před koncem přechodného období a na soudní smíry, které byly před koncem přechodného období schváleny nebo uzavřeny, a veřejné listiny, které byly před koncem tohoto období vyhotoveny;

d) nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 805/2004[16] se použije na rozhodnutí přijatá v soudních řízeních zahájených před koncem přechodného období a na soudní smíry, které byly před koncem přechodného období schváleny nebo uzavřeny, a na veřejné listiny, které byly před koncem tohoto období vyhotoveny, za předpokladu, že o potvrzení titulu jakožto evropského exekučního titulu bylo požádáno před koncem přechodného období.

3. […]“

8. Podle článku 126 Dohody o vystoupení skončilo přechodné období dnem 31. prosince 2020. Během tohoto období unijní právo s výjimkou některých výjimek stanovených v článcích 127 až 131 platilo i nadále pro Spojené království a v něm.

11 – Nařízení Evropského parlamentu a Rady ze dne 14. června 2017 o ochranné známce Evropské unie (Úř. věst. 2017, L 154, s. 1).

12 – Nařízení Rady ze dne 12. prosince 2001 o (průmyslovém) vzoru Společenství (Úř. věst. 2002, L 3, s. 1; Zvl. vyd. 13/27, s. 142).

13 – Nařízení Rady ze dne 27. července 1994 o odrůdových právech Společenství (Úř. věst. 1994, L 227, s. 1; Zvl. vyd. 03/16, s. 390).

14 – Nařízení ze dne 27. dubna 2016 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů a o zrušení směrnice 95/46/ES (obecné nařízení o ochraně osobních údajů) (Úř. věst. 2016, L 119, s. 1).

15 – Směrnice ze dne 16. prosince 1996 o vysílání pracovníků v rámci poskytování služeb (Úř. věst. 1997, L 18, s. 1; Zvl. vyd. 05/02, s. 431).

16 – Nařízení ze dne 21. dubna 2004, kterým se zavádí evropský exekuční titul pro nesporné nároky (Úř. věst. 2004, L 143, s. 15; Zvl. vyd. 10/07, s. 38).

3. Směrnice o rovném zacházení

9. Bod 30 odůvodnění směrnice o rovném zacházení se týká pravidel o důkazním břemeni stanovených v článku 19:

„Přijetí pravidel o důkazním břemeni hraje důležitou úlohu při zajištění toho, aby zásada rovného zacházení mohla být účinně prosazována. Jak rozhodl Soudní dvůr, mělo by být proto přijato ustanovení k zajištění toho, aby v případech, kdy určité skutečnosti nasvědčují diskriminaci, přešlo důkazní břemeno na žalovaného, s výjimkou ve vztahu k řízením, v nichž přísluší soudu nebo jinému příslušnému vnitrostátnímu orgánu, aby vyšetřil skutkový stav. Nicméně je nezbytné upřesnit, že posouzení skutkového stavu, které vede ke zjištění, že došlo k přímé nebo nepřímé diskriminaci, nadále náleží příslušnému vnitrostátnímu orgánu v souladu s vnitrostátním právem nebo zvyklostmi. Kromě toho je na členských státech, aby zavedly pro kterékoli stadium řízení taková pravidla dokazování, která jsou pro žalobce výhodnější."

10. Článek 19 odst. 1 směrnice o rovném zacházení upravuje důkazní břemeno:

„1. Členské státy přijmou v souladu se svými vnitrostátními soudními systémy nezbytná opatření pro zajištění toho, aby v případě, kdy se určitá osoba cítí poškozena nedodržením zásady rovného zacházení a předloží soudu nebo jinému příslušnému orgánu skutečnosti nasvědčující tomu, že došlo k přímé nebo nepřímé diskriminaci, příslušelo žalovanému prokázat, že nedošlo k porušení zásady rovného zacházení."

C. Právo Spojeného království

11. Článek 136 Equality Act 2010 (zákon o rovnosti z roku 2010) „Důkazní břemeno" provádí článek 19 směrnice o rovném zacházení.

„(1) Tento článek se vztahuje na veškerá řízení týkající se porušení tohoto zákona.

(2) Existují-li skutečnosti, na jejichž základě může soud z důvodu absence jiných vysvětlení konstatovat, že osoba (A) porušila dotčené ustanovení, musí soud určit, že došlo k porušení.

(3) Odstavec 2 se však nepoužije, pokud osoba A prokáže, že toto ustanovení neporušila."

III. Skutkový stav a žádost o rozhodnutí o předběžné otázce

12. V žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce je skutkový stav popsán tak, jak je uvedeno níže, nejsou v ní však uvedeny informace o příslušnosti francouzských soudů.

13. HJ byla od 17. ledna 2007 zaměstnána u společnosti Crédit Agricole Corporate & Investment Bank (dále jen „CACIB"). Pracovní smlouva se řídí právem Spojeného království. Nejprve pracovala v pobočce banky v této zemi jako odbornice na informační systémy pro zákazníky, od 28. srpna 2013 byla v pracovní neschopnosti.

14. Dne 23. září 2013 podala HJ pracovněprávní žalobu ke Conseil de prud'hommes Nanterre (Pracovní soud v Nanterre, Francie), ve které se s odvoláním na pracovní smlouvu domáhala nároků z důvodu diskriminace na základě svého pohlaví a z důvodu psychického obtěžování. Rozsudkem ze dne 26. června 2019 uvedený soud žalobu zamítl.

15. HJ podala odvolání ke Cour d'appel de Versailles (Odvolací soud ve Versailles). Rozsudkem ze dne 27. května 2021 tento soud rozhodl, že HJ nedokázala doložit skutečnosti, které by mohly být zohledněny jakožto relevantní okolnosti a bylo by možné z nich vyvozovat, že došlo k diskriminaci ve smyslu článků 13 až 19 a 136 Equality Act 2010 (zákon o rovnosti z roku 2010) Spojeného království. Rozhodl rovněž, že nebylo prokázáno, že by došlo k diskriminujícímu obtěžování ve smyslu článku 26 a k viktimizaci ve smyslu článku 27 uvedeného zákona.

16. HJ podala proti tomuto rozsudku kasační opravný prostředek ke Cour de cassation (Kasační soud, Francie).

17. Účastníci řízení vedou spor mimo jiné o to, zda navzdory vystoupení Spojeného království z Evropské unie, k němuž v mezidobí došlo, má soud povinnost vykládat Equality Act 2010 (zákon o rovnosti z roku 2010), a zejména pravidlo o důkazním břemeni uvedené v článku 136 v souladu s unijním právem, tedy zejména s článkem 19 směrnice o rovném zacházení.

18. Cour de cassation (Kasační soud) proto položil Soudnímu dvoru následující otázky:

„1) Musí být Dohoda o vystoupení vykládána v tom smyslu, že právní předpis Spojeného království provádějící článek 19 směrnice o rovném zacházení, musí být soudem, který rozhoduje po skončení přechodného období, pokud skutky nastaly před tímto datem nebo pokud bylo soudní řízení zahájeno před tímto datem, považován za právní předpis členského státu?

2) Musí být článek 288 SFEU vykládán v tom smyslu, že vnitrostátní soud, kterému je předložen spor mezi jednotlivci a který má povinnost aplikovat právo jiného členského státu, musí, aniž by tomu bránila zásada vzájemné důvěry, přistoupit k výkladu ustanovení tohoto práva v souladu se směrnicí?

3) Má-li vnitrostátní soud za to, že nelze takovýto výklad, který by byl v souladu s unijním právem, podat, je povinen upustit od použití takovéhoto práva, stejně jako by učinil v případě svého vlastního vnitrostátního práva, jestliže by byla ohrožena obecná zásada unijního práva nebo ustanovení primárního práva upřesněné směrnicí?“

19. Písemná vyjádření předložily HJ, Crédit Agricole Corporate & Investment Bank, Francouzská republika, Polská republika, Spojené království Velké Británie a Severního Irska a Evropská komise. S výjimkou Polska se uvedení účastníci zúčastnili i jednání, které se konalo dne 24. června 2025.

IV. Právní analýza

20. Před vystoupením Spojeného království z Evropské unie ukládalo unijní právo jeho soudům povinnost vykládat vnitrostátní právo, které provádělo směrnici o rovném zacházení, pokud možno v souladu s touto směrnicí [17]. Pokud to nebylo možné, vyvstávala otázka přímého použití dotčeného ustanovení směrnice [18] nebo přímého použití zákazu diskriminace jako obecné zásady ve světle směrnice [19].

21. Tyto povinnosti bezpochyby platily v době, kdy došlo k událostem, které byly předmětem původního řízení, protože k nim muselo dojít před podáním žaloby dne 23. září 2013 ke Conseil de prud'hommes Nanterre (Pracovní soud v Nanterre). Platily ještě i v době zamítnutí žaloby dne 26. června 2019.

22. V okamžiku rozhodnutí Cour d'appel de Versailles (Odvolací soud ve Versailles) o opravném prostředku dne 27. května 2021 však Spojené království již vystoupilo z Unie a rovněž přechodná doba, během které v něm i nadále do velké míry platilo unijní právo, skončila dne 31. prosince 2020.

23. Z toho vyplývá ústřední otázka žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce, kterou podal Cour de Cassation (Kasační soud), a sice zda v takovémto „starém případě" navzdory vystoupení i nadále platí uvedené povinnosti stanovené unijním právem (k tomu níže bod B). Na odpovědi na tuto otázku závisí, zda může v tomto rozsahu i nadále platit unijně právní povinnost vykládat právní ustanovení Spojeného království v souladu se směrnicí (k tomu níže bod C). Nejprve je však nezbytné uvést několik poznámek týkajících se přípustnosti žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce, ze kterých zejména vyplyne, že třetí otázka není přípustná (k tomu níže bod A).

A. K přípustnosti

24. Komise a společnost CACIB zpochybňují relevantnost všech nebo přinejmenším některých předběžných otázek pro rozhodnutí.

25. Komise nespatřuje mezi článkem 136 Equality Act 2010 (zákon o rovnosti z roku 2010) a článkem 19 směrnice o rovném zacházení žádný rozpor. Rovněž podle ní není zjevné, že by se Cour d'appel de Versailles (Odvolací soud ve Versailles) při výkladu a použití článku 136 odchýlil od článku 19. Nevyvstává proto otázka, zda dnes i nadále platí unijně právní povinnost vykládat právní ustanovení Spojeného království v souladu se směrnicí, nemluvě o otázce přímého použití článku 19.

26. Společnost CACIB vysvětluje, že se v původní věci jedná o důkazní pravidlo, které nevyplývá z unijního práva, nýbrž z francouzské judikatury. Má za to, že se jedná o úpravu francouzského práva, která je pro údajně diskriminovanou osobu příznivější a kterou nelze přenášet na provedení směrnice o rovném zacházení Spojeným královstvím.

[17] – Viz rozsudky ze dne 10. dubna 1984, von Colson a Kamann (14/83, EU:C:1984:153, bod 26), ze dne 5. října 2004, Pfeiffer a další (C-397/01 až C-403/01, EU:C:2004:584, bod 114), a ze dne 9. dubna 2024, Profi Credit Polska (Obnova řízení ukončeného pravomocným rozhodnutím) (C-582/21, EU:C:2024:282, bod 61).

[18] – Viz rozsudky ze dne 26. února 1986, Marshall (152/84, EU:C:1986:84, bod 49), a ze dne 12. července 1990, Foster a další (C-188/89, EU:C:1990:313, bod 17).

[19] – Viz rozsudky ze dne 19. ledna 2010, Kücükdeveci (C-555/07, EU:C:2010:21, bod 27).

27. Společnost CACIB dále tvrdí, že předmětem sporu je hodnocení důkazů ze strany Cour d'appel de Versailles (Odvolací soud ve Versailles), které ale Cour de cassation (Kasační soud) nemůže přezkoumat.

28. Cour de cassation (Kasační soud) proto dostatečně neodůvodnil, proč je žádost relevantní pro rozhodnutí. Otázky jsou ve skutečnosti hypotetické povahy.

29. Podle ustálené judikatury se však na otázky týkající se výkladu unijního práva položené vnitrostátním soudem v právním a skutkovém rámci, který tento soud vymezí v rámci své odpovědnosti a jehož správnost nepřísluší Soudnímu dvoru ověřovat, vztahuje domněnka relevance. Odmítnutí žádosti podané vnitrostátním soudem je ze strany Soudního dvora možné pouze tehdy, je-li zjevné, že žádaný výklad unijního práva nemá žádný vztah k realitě nebo předmětu sporu v původním řízení, jestliže se jedná o hypotetický problém nebo také jestliže Soudní dvůr nedisponuje skutkovými nebo právními poznatky nezbytnými pro užitečnou odpověď na otázky, které jsou mu položeny [20].

30. Ze žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce je zjevné, proč Soudní dvůr vychází z domněnky relevance předběžných otázek pro rozhodnutí a pro vyvrácení této domněnky požaduje jasné důvody.

31. Relevantnost otázek pro rozhodnutí totiž závisí na kontrolních pravomocích, které má Cour de cassation (Kasační soud) v původním řízení vůči Cour d'appel de Versailles (Odvolací soud ve Versailles). Dosah těchto pravomocí je otázkou francouzského práva, kterou Soudní dvůr nemůže posoudit. To naopak přísluší Cour de cassation (Kasační soud) samotnému.

32. Ve skutečnosti se zdá, že Cour de cassation (Kasační soud) ve složení jako Assemblée plénière (plénum) předložil žádost o rozhodnutí o předběžné otázce Soudnímu dvoru, aby si připravil rozhodnutí o případném rozšíření těchto kontrolních pravomocí.

33. Ze žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce vyplývá, že použití a výklad zahraničního práva přísluší podle francouzského práva v zásadě soudci rozhodujícímu ve věci samé [21]. To znamená, že do značné míry nepodléhá přezkumu ze strany Cour de cassation (Kasační soud) jakožto soudu rozhodujícímu o kasačním opravném prostředku.

34. Cour de cassation (Kasační soud) má za to, že pokud by francouzský soud měl posuzovat soulad právního předpisu jiného členského státu s unijním právem, v zájmu zajištění dodržování přednosti unijního práva ze strany francouzského státu by mohlo být zapotřebí změnit povahu kontroly, kterou francouzský soud vykonává při použití a výkladu právního předpisu jiného členského státu [22].

35. Paní Berriat, dřívější první generální advokátka sociálního senátu při Cour de cassation (Kasační soud), podobně ve svém stanovisku k věci v původním řízení navrhla přísnější přezkum, pokud musí být zahraniční právo vykládáno v souladu s unijním právem. Z tohoto důvodu také navrhla Cour de cassation (Kasační soud), aby Soudnímu dvoru předložil první dvě otázky [23].

[20] – Rozsudek ze dne 24. června 2008, Commune de Mesquer (C-188/07, EU:C:2008:359, bod 30), a ze dne 24. října 2018, XC a další (C-234/17, EU:C:2018:853, bod 16), a ze dne 8. dubna 2025, Úřad evropského veřejného žalobce (Soudní přezkum procesních úkonů) (C-292/23, EU:C:2025:255, bod 36).

[21] – Bod 24 žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce.

[22] – Bod 40 žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce.

[23] – Stanovisko ze dne 5. dubna 2024 (Pourvoi no D 21-21.615, s. 24 a 25).

36. První dvě předběžné otázky jsou tedy relevantní pro rozhodnutí Cour de cassation (Kasační soud) o jeho vlastních pravomocích týkajících se projednávané věci.

37. Nelze ostatně spekulovat o tom, v čem Cour de cassation (Kasační soud) spatřuje možné porušení případné povinnosti výkladu v souladu se směrnicí ze strany Cour d'appel de Versailles (Odvolací soud ve Versailles), které by mohlo být nezbytné přezkoumat v řízení o kasačním opravném prostředku, byť je Komise jiného názoru. Cour de cassation (Kasační soud) v současnosti ještě posuzuje, zda vůbec je oprávněn přezkum provést. To ale ještě nepředjímá výsledek takovéhoto přezkumu.

38. Naproti tomu s ohledem na údaje v žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce ohledně obsahu článku 136 Equality Act 2010 (zákon o rovnosti z roku 2010) skutečně není zjevné, proč by mělo být nezbytné rozhodnout o třetí předběžné otázce. Běžnými výkladovými metodami by mělo být bez problémů možné provést výklad tohoto ustanovení tak, aby nebyl v žádném rozporu s článkem 19 směrnice o rovném zacházení.

39. Nicméně pokud mělo z výkladu článku 136 provedeného soudy Spojeného království vyplynout, že konformní výklad je vyloučen, pak to mělo být s ohledem na znění tohoto ustanovení v žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce uvedeno, aby byla zachována domněnka relevance pro rozhodnutí.

40. Avšak Cour de cassation (Kasační soud) odůvodňuje tuto otázku pouze tím, že by odpověď na tuto otázku *mohla* být užitečná.

41. Podle údajů uvedených v žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce je proto třetí otázka hypotetická, a tedy nepřípustná.

B. První otázka: Jedná se i nadále o unijní právo?

42. Je proto nezbytné posoudit první otázku, zda taková právní úprava, jako je článek 136 Equality Act 2010 (zákon o rovnosti z roku 2010), musí být z perspektivy unijního práva navzdory vystoupení Spojeného království přinejmenším ve starých případech ještě považována za provedení unijního práva, a zda proto platí povinnost výkladu v souladu se směrnicí.

43. Podle Spojeného království vykládají jeho soudy toto ustanovení skutečně i nadále v souladu se směrnicí. Řídí se i judikaturou Soudního dvora, která byla přijata před koncem přechodného období.

44. Spojené království však zpochybňuje, že se tato praxe zakládá na povinnosti *stanovené unijním právem*. Tvrdí, že vyplývá spíše z vnitrostátních právních ustanovení o vystoupení z Unie, z Withdrawal Act [24], kterým bylo mimo jiné téměř všechno unijní právo platné před vystoupením Spojeného království převzato do vnitrostátního práva [25].

[24] – Projednáno v rozsudku Supreme Court (Nejvyšší soud, Spojené království) ze dne 10. července 2024, Lipton a další v. BA Cityflyer Ltd ([2024] UKSC 24, body 81 až 132).

[25] – Popsáno v rozsudku Supreme Court (Nejvyšší soud) ze dne 10. července 2024, Lipton a další v. BA Cityflyer Ltd ([2024] UKSC 24, body 51 až 57).

45. Tento názor však nelze zejména ve světle článku 70 Vídeňské úmluvy zakládat na čl. 50 odst. 3 SEU (k tomu níže bod 1) ani na Dohodě o vystoupení (k tomu níže bod 2). Pokud ale soudy členských států v takovýchto starých případech ze Spojeného království výjimečně uplatňují unijní právo, nemohou stejně jako soudy Spojeného království předložit Soudnímu dvoru žádost o rozhodnutí o předběžné otázce týkající se výkladu tohoto práva ve vztahu k těmto starým případům (k tomu níže bod 3).

1. Článek 50 odst. 3 SEU

46. Názor Spojeného království je na první pohled v souladu s čl. 50 odst. 3 SEU. Podle tohoto ustanovení přestávají být Smlouvy pro dotyčný vystupující stát použitelné dnem vstupu dohody o vystoupení v platnost, nebo nedojde-li k tomu, dva roky po oznámení záměru vystoupit, nerozhodne-li Evropská rada jednomyslně po dohodě s dotyčným členským státem o prodloužení této lhůty.

47. Unijní právo od konce přechodného období sice již pro Spojené království nebo v něm neplatí [k tomu níže bod a)]. Platnost unijního práva pro staré případy tím však není ukončena [k tomu níže bod b)].

a) Ukončení platnosti od konce přechodného období

48. Soudní dvůr chápe čl. 50 odst. 3 SEU správně v tom smyslu, že se Smlouvy od 1. února 2020, kdy vstoupila Dohoda o vystoupení v platnost, na Spojené království již nepoužijí, tento stát tedy od tohoto dne již není členským státem [26].

49. Články 126 až 131 Dohody o vystoupení prodloužily platnost unijního práva ve Spojeném království s několika výjimkami do 31. prosince 2020, tedy do konce přechodného období.

50. Jak stanoví čl. 50 odst. 2 druhá věta EUV, byla v Dohodě o vystoupení pro některé otázky sjednána zvláštní pravidla, která platí i po uplynutí přechodného období. Unijního právo proto ve formě Dohody o vystoupení ukládá Spojenému království povinnost rozhodovat o těchto otázkách v souladu s těmito pravidly zakotvenými v Dohodě.

51. Směrnice o rovném zacházení však není předmětem těchto zvláštních ustanovení Dohody o vystoupení. Dohoda proto od konce přechodného období neukládá Spojenému království ani jeho soudům povinnost řídit se směrnicí o rovném zacházení.

b) Platnost pro staré případy

52. Co z toho však vyplývá pro staré případy, tedy skutkové okolnosti, které nastaly předtím?

53. V tomto ohledu by bylo možné mít za to, že podle čl. 50 odst. 3 SEU nemohou z unijního práva dnes vyplývat žádné další povinnosti Spojeného království ani ve starých případech, protože „Smlouvy přestávají být pro [tento] stát použitelné“. Z čeho pak má vyplývat pravidlo unijního

[26] – Rozsudek ze dne 9. června 2022, Préfet du Gers a Institut national de la statistique et des études économiques (C-673/20, EU:C:2022:449, bod 55), a usnesení ze dne 16. června 2021, Sharpston v. Rada a zástupci vlád členských států (C-685/20 P, EU:C:2021:485, bod 53).

práva, které by Spojenému království ukládalo povinnost i nadále používat unijní právo na staré případy? Nestanoví to žádné z těch několika málo ustanovení unijního práva, která jsou pro tento stát i nadále závazná. To je ostatně názor, který v projednávané věci zastává Spojené království [27].

54. Při bližším pohledu ale tento výklad čl. 50 odst. 3 SEU není nezbytně nutný, protože toto ustanovení také výslovně neříká, že se unijní právo po vystoupení již na staré případy v dotyčném státě nepoužije. Takové výslovné ustanovení by ale bylo nezbytné, aby bylo možné mít za to, že členské státy chtěly čl. 50 odst. 3 SEU propůjčit zpětnou účinnost (*ex tunc*). Právní normy totiž obvykle platí až od svého zveřejnění (*ex nunc*). Zpětná účinnost by totiž byla se základní zásadou právní jistoty slučitelná pouze ve vzácných výjimečných případech [28].

55. Je pravda, že Spojené království se snaží argumentovat, že dnes již není vázáno unijním právem, a zejména unijní zásadou právní jistoty. To však přesto neznamená, že čl. 50 odst. 3 SEU lze chápat ve smyslu odchylky od této zásady.

56. Zásada právní jistoty totiž není zvláštností unijního práva, nýbrž je to zásada, která je společná právním systémům členských států, jejíž původ lze vystopovat již v římském právu [29]. Zejména je nedílnou součástí právního řádu Spojeného království [30]. Nelze proto mít za to, že by členské státy v případě vystoupení byly ochotny akceptovat tak závažné omezení právní jistoty, které by mohlo být i na újmu jejím vlastním státním příslušníkům a podnikům.

57. Navíc si státy uvědomují význam právní jistoty právě v souvislosti s ukončením mezinárodních smluv, jehož důsledky jsou upraveny v článku 70 Vídeňské úmluvy. Článek 70 odst. 1 písm. a) Vídeňské úmluvy stanoví, podobně jako čl. 50 odst. 3 SEU, že ukončení mezinárodní smlouvy zprošťuje strany povinnosti pokračovat v plnění smlouvy. Avšak podle čl. 70 odst. 1 písm. b) se ukončení nedotýká žádného práva, závazku nebo právního postavení stran, které vznikly při provádění smlouvy před jejím zánikem.

58. Ačkoliv Vídeňská úmluva nezavazuje Unii ani všechny členské státy, promítá se v ní řada pravidel obyčejového mezinárodního práva, jimiž jsou unijní orgány vázány a jsou součástí unijního právního řádu [31]. Podle všeho není sporu o tom, že rovněž článek 70 kodifikuje obyčejové mezinárodní právo [32], které se zakládá na obecně uznávaných právních zásadách právní jistoty a zákazu zpětné účinnosti [33].

[27] – Takto chápu rovněž European Union Committee des House of Lords Spojeného království, Brexit and the EU budget, 15. zpráva ze zasedání 2016/17 ze dne 4. března 2017 (HL Paper 125, body 133 a 135).

[28] – Viz rozsudky ze dne 12. října 1978, Belbouab (10/78, EU:C:1978:181, bod 7), ze dne 6. července 2006, Kersbergen-Lap a Dams-Schipper (C-154/05, EU:C:2006:449, bod 42) a ze dne 10. září 2024, Neves 77 Solutions (C-351/22, EU:C:2024:723, bod 102).

[29] – Rozsudky ze dne 25. února 1969, Klomp (23/68, EU:C:1969:6, bod 13), a ze dne 29. března 2011, ArcelorMittal Luxembourg v. Komise a Komise v. ArcelorMittal Luxembourg a další (C-201/09 P a C-216/09 P, EU:C:2011:190, bod 63). Kromě toho viz rozsudky ESLP ze dne 9. prosince 1994, Stran Griechische Raffinerien a Stratis Andreadis v. Řecko (CE:ECHR:1994:1209JUD001342787, § 49), jakož i ze dne 28. října 1999, Zielinski, Pradal a Gonzales a další v. Francie (CE:ECHR:1999:1028JUD002484694, § 57).

[30] – Viz rozsudek Supreme Court (Nejvyšší soud) ze dne 10. července 2024, Lipton and another/BA Cityflyer Ltd ([2024] UKSC 24, body 66 a 67), jakož i souhlasné vyjádření lorda Lloyd-Jonese k tomuto rozsudku (bod 196).

[31] – Rozsudky ze dne 16. června 1998, Racke (C-162/96, EU:C:1998:293, body 24, 45 a 46), ze dne 25. února 2010, Brita (C-386/08, EU:C:2010:91, bod 42), a ze dne 27. února 2018, Western Sahara Campaign UK (C-266/16, EU:C:2018:118, bod 58).

[32] – Rozhodčí nález ze dne 30. dubna 1990, Nový Zéland v. Francie (Rainbow Warrior) (*United Nations Reports of International Arbitration Awards*, svazek XX, bod 75), Villiger, M. E. (2008), *Commentary on the 1969 Vienna Convention on the Law of Treaties*, článek 70, bod 14, Ascensio, H., v: Corten, O., Klein, P. (Eds.). (2011), *The Vienna Conventions on the Law of Treaties: a commentary* (Vol. 2), článek 70, bod 8, Wittich, S., v: Dörr, O., Schmalenbach, K., (2018), *Vienna convention on the law of treaties*, článek 70, body 40 a 41.

[33] – Villiger, M. E. (2008), *Commentary on the 1969 Vienna Convention on the Law of Treaties*, článek 70, bod 14, a Ascensio, H., v: Corten, O., Klein, P. (2011), *The Vienna Conventions on the Law of Treaties: a commentary* (svazek 2), článek 70, body 8 a 9.

59. Je pravda, že článek 70 Vídeňské úmluvy umožňuje odchylné dohody, avšak vzhledem k tomu, že článek 50 SEU žádné výslovné ustanovení neobsahuje, považuji za vyloučené chápat jej ve smyslu takovéto dohody.

2. Dohoda o vystoupení

60. Zbývá proto vyjasnit, zda Dohoda o vystoupení obsahuje speciální dohodu odchylnou od čl. 70 odst. 1 písm. b) Vídeňské úmluvy, které vylučuje další uplatňování směrnice o rovném zacházení na původní věc.

61. V tomto ohledu je třeba předně konstatovat, že Dohoda o vystoupení neobsahuje žádné ustanovení, které se týká výslovně použití směrnice o rovném zacházení nebo unijního práva celkově na staré případy.

62. Dohoda o vystoupení však pro některé právní normy výslovně stanoví, že i nadále platí pro staré případy. Relevantní jsou zejména články 66 a 67 Dohody o vystoupení.

63. Podle článku 66 Dohody o vystoupení se nařízení upravující právo rozhodné pro smluvní a mimosmluvní závazkové vztahy ve Spojeném království i nadále použije na smlouvy uzavřené před koncem přechodného období, a na skutečnosti, jež vedly ke vzniku škody, jestliže k takové skutečnosti došlo před tímto okamžikem [34]. V členských státech, jako je Francie v projednávané věci, naproti tomu tato nařízení – jak uvádí Komise – platí nezávisle na Dohodě o vystoupení.

64. Kromě toho článek 67 Dohody o vystoupení stanoví, že některá ustanovení unijního práva upravující příslušnost a výkon soudních rozhodnutí platí i nadále pro soudní řízení, která byla zahájena před koncem přechodného období, jako je tomu ve věci v původním řízení. Soudy v Unii by tedy za určitých okolností musely uznat příslušnost soudů Spojeného království a členské státy by v zásadě musely vykonat určité rozsudky posledně jmenovaných soudů.

65. Společnost CACIB z toho obráceně dovozuje, že pro otázky, které nejsou upraveny v článcích 66 a 67 nebo v jiných ustanoveních, unijní právo ve vztahu ke starým případům již neplatí. K tomuto závěru dospělo i Spojené království, protože má za to, že Dohoda o vystoupení představuje podrobnou, obsáhlou a úplnou kodifikaci, která pro určité, výslovně upravené staré případy stanoví použití unijního práva, není to však případ věci v původním řízení. V opačném případě by Soudní dvůr měl navzdory vystoupení i nadále pravomoc posuzovat právo Spojeného království.

66. HJ a Komise naproti tomu tento závěr odmítají. Pro jejich výklad Dohody o vystoupení hovoří cíl poskytnutí právní jistoty, který je vyjádřen v sedmém odstavci preambule Dohody. S tím je změna právního stavu se zpětnou účinností v zásadně neslučitelná. Platí to tím spíše, že výsledek projednávaných sporů by mohl záviset na náhodné skutečnosti, zda byly ukončeny před koncem přechodného období nebo až poté, jako je tomu v projednávané věci [35].

[34] – V tomto smyslu rozsudek ze dne 14. září 2023, Diamond Resorts Europe a další (C-632/21, EU:C:2023:671, bod 66).

[35] – Viz rozsudek Supreme Court (Nejvyšší soud) ze dne 10. července 2024, Lipton a další v. BA Cityflyer Ltd ([2024] UKSC 24, body 66). Ilustrativně na straně Unie názor odvolacího senátu EUIPO uvedený v rozsudku Tribunálu ze dne 16. března 2022, Nowhere v. EUIPO – Ye (APE TEES) (T-281/21, EU:T:2022:139, bod 15).

67. Je pravda, že Spojené království právě s cílem zajistit právní jistotu při vystoupení převzalo do vnitrostátního práva téměř veškeré právo Unie [36] a jeho soudy vykládají tato ustanovení stále ještě ve světle unijního práva a judikatury Soudního dvora [37].

68. Nic to však nemění na úvaze, na které se zakládá již zde zastávaný výklad čl. 50 odst. 3 SEU: vzhledem k zásadnímu významu zásady právní jistoty nelze mít při neexistenci výslovného ustanovení za to, že se Unie a Spojené království v Dohodě o vystoupení, která je aktem unijního práva, dohodly na odstranění použití téměř veškerého unijního práva na staré případy se zpětnou účinností [38].

3. Omezení řízení o předběžné otázce

69. Se Spojeným královstvím je však třeba souhlasit v tom, že Soudní dvůr by neměl mít nadále pravomoc posuzovat v souvislosti se starými případy, které jsou projednávány u soudů členských států, slučitelnost – případně i dále platného – prováděcího práva Spojeného království s unijním právem. Dohoda o vystoupení tuto otázku skutečně upravuje, přičemž je pravda, že se tato ustanovení výslovně nevztahují na věc v původním řízení, ukazují však, jak je třeba s touto otázkou nakládat.

70. Podle čl. 4 odst. 4 Dohody jsou ustanovení této dohody odkazující na právo Unie nebo na pojmy nebo ustanovení v něm obsažené při jejich provádění a uplatňování vykládána v souladu s příslušnou judikaturou Soudního dvora Evropské unie vydanou před koncem přechodného období. Článek 4 odst. 5 kromě toho stanoví, že soudní a správní orgány Spojeného království při výkladu a provádění této dohody řádně zohlední příslušnou judikaturu Soudního dvora Evropské unie vydanou po skončení přechodného období. S výjimkou několika málo případů, které jsou Dohodou výslovně upraveny [39], s tím ale již není spojena pravomoc soudů Spojeného království předložit předběžné otázky.

71. Z toho dovozuji, že Soudní dvůr nemůže od skončení přechodného období přijímat nová závazná rozhodnutí týkající se výkladu unijního práva ve vztahu ke skutkovým okolnostem, které se řídí právem Spojeného království. To zejména vylučuje, aby soudy členských států, které projednávají staré případy ze Spojeného království, jako je tomu ve věci v původním řízení, předkládaly žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce týkající se výkladu ustanovení použitelných na tyto případy. Rozsudkem, který Soudní dvůr vydá v řízení o předběžné otázce, je totiž vnitrostátní soud pro účely vyřešení sporu v původním řízení vázán [40] a neslouží poskytování poradních stanovisek k obecným nebo hypotetickým otázkám [41]. K tomu nepostačuje, že je rozhodnutí Soudního dvora ve smyslu čl. 4 odst. 5 Dohody o vystoupení pouze řádně zohledněno.

72. Soudy členských států proto musí ve starých případech, které se řídí právem Spojeného království, rozhodovat stejně jako soudy tohoto státu tak, že se budou řídit příslušnou judikaturou Soudního dvora přijatou před koncem přechodného období a judikaturu přijatou po tomto okamžiku řádně zohlední, aniž se však mohou obrátit na Soudní dvůr.

[36] – Viz bod 44 výše.

[37] – Viz článek 6 Withdrawal Act.

[38] – Viz bod 56 výše.

[39] – Články 158 a 160 Dohody o vystoupení.

[40] – Rozsudky ze dne 3. února 1977, Benedetti (52/76, EU:C:1977:16, body 26 a 27), a ze dne 16. června 2015, Gauweiler a další (C-62/14, EU:C:2015:400, bod 16).

[41] – Rozsudky ze dne 16. prosince 1981, Foglia (244/80, EU:C:1981:302, bod 18), ze dne 16. července 1992, Meilicke (C-83/91, EU:C:1992:332, bod 25), a ze dne 1. srpna 2025, Voore Mets a Lemeks Põlva (C-784/23, EU:C:2025:609, bod 64).

4. Dílčí závěry

73. Na první otázku je proto třeba odpovědět, že soud členského státu, který rozhoduje po skončení přechodného období, musí považovat právní ustanovení Spojeného království, které provádí článek 19 směrnice o rovném zacházení, za provedení tohoto aktu unijního práva, je-li předmětem jeho rozhodování skutková situace, která nastala před tímto datem ve Spojeném království. Tento soud, stejně jako soud Spojeného království, se přitom musí řídit rovněž příslušnou judikaturu Soudního dvora přijatou před koncem přechodného období a judikaturu přijatou po tomto datu musí řádně zohlednit, nemůže však Soudnímu dvoru předložit žádost o rozhodnutí o předběžné otázce.

C. Druhá otázka: Povinnost výkladu v souladu se směrnicí

74. Druhou otázkou se Cour de cassation (Kasační soud) táže, zda soudy členských států, které uplatňují právo jiných členských států, mají povinnost vykládat toto právo v souladu s unijním právem stejně, jako je tomu u vnitrostátního práva.

75. Odpověď na tuto otázku je nasnadě. Jak Soudní dvůr již rozhodl ve dvou rozsudcích, které byly rovněž uvedeny v žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce, jsou soudy členských států povinny vykládat i právo jiných členských států v souladu s unijním právem [42]. Dokonce i Tribunál má v určitých případech povinnost vykládat vnitrostátní právo v souladu s unijním právem [43].

76. Tento závěr je logický, protože ve všech členských státech Unie platí povinnost výkladu vnitrostátního práva v souladu s unijním právem. Tato povinnost je inherentní systému Smlouvy o FEU, jelikož umožňuje, aby vnitrostátní soudy v rámci svých pravomocí zajistily plnou účinnost unijního práva, rozhodují-li o sporu, který jim byl předložen [44].

77. Podle žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce a ještě výrazněji podle stanoviska generální advokátky Berriat se pochybnosti o tomto závěru zakládají na tom, že výklad práva jiného členského státu v souladu s unijním právem by mohl být považován za zásah do jeho výsostných práv [45]. Tyto pochybnosti jsou v předkládacím rozhodnutí vyjádřeny i v souvislosti se vzájemnou důvěrou.

78. Používají-li soudy jednoho členského státu právo jiného členského státu, pak ale tyto soudy jako orgány členského státu nutně ovlivňují výsostná práva jiného členského státu [46]. Vždy existuje riziko, že dotčené ustanovení bude použito způsobem, který by primárně příslušné soudy jiného členského státu nepoužily. Avšak takový vliv na výsostná práva je normami unijního práva upravujícími rozhodné právo, jako jsou například nařízení Řím I a Řím II uvedená v článku 66 Dohody o vystoupení, v zásadě akceptován. O takovéto omezení práv se tedy nejedná.

[42] – Rozsudky ze dne 18. listopadu 2020, DelayFix (C-519/19, EU:C:2020:933, bod 51) a ze dne 8. prosince 2022, Luxury Trust Automobil (C-247/21, EU:C:2022:966, bod 67).

[43] – Rozsudek ze dne 15. července 2025, ECB a Komise v. Corneli (C-777/22 P a C-789/22 P, EU:C:2025:580, bod 137).

[44] – Rozsudky ze dne 5. října 2004, Pfeiffer a další (C-397/01 až C-403/01, EU:C:2004:584, bod 114), ze dne 24. ledna 2012, Dominguez, (C-282/10, EU:C:2012:33, bod 24), a ze dne 9. dubna 2024, Profi Credit Polska (Obnova řízení ukončeného pravomocným rozhodnutím) (C-582/21, EU:C:2024:282, bod 61).

[45] – Viz rovněž stanovisko generálního advokáta N. Emilioua ve věci European Lotto and Betting a Deutsche Lotto- und Sportwetten (C-440/23, EU:C:2025:668, bod 54).

[46] – Viz stanovisko generálního advokáta N. Emilioua ve věci European Lotto and Betting a Deutsche Lotto- und Sportwetten (C-440/23, EU:C:2025:668, body 48, 49 a 56), které se týká ještě zásadnější otázky oprávnění zamítnout opravný prostředek při použití cizího práva.

79. Cour de cassation (Kasační soud) a generální advokátka Berriat navíc zmiňují, že Soudní dvůr v jednom případě odmítl odpověď na otázku týkající se výkladu práva jiných členských států, který by byl v souladu s unijním právem [47]. Důvodem tohoto rozhodnutí je však pouze skutečnost, že odpověď na tuto otázku nebyla relevantní pro rozhodnutí. Nelze jej chápat v tom smyslu, že by vnitrostátním soudům bylo bráněno, aby při uplatňování práva jiných členských států používaly výklad tohoto práva v souladu s unijním právem.

80. Je třeba rozlišovat mezi povinností výkladu v souladu s unijním právem a otázkou, jakého výsledku lze dosáhnout. Výklad je z pohledu unijního práva omezen obecnými právními zásadami Unie, zejména zásadou právní jistoty a zákazem zpětné účinnosti; ani nemůže sloužit jako základ pro výklad *contra legem* [48]. Jinými slovy, povinnost výkladu v souladu s unijním právem končí tehdy, jestliže vnitrostátní právo nemůže být použito tak, aby bylo dosaženo výsledku slučitelného s výsledkem sledovaným směrnicí [49].

81. Kromě toho může být výklad vnitrostátního práva v souladu s unijním právem prováděn za použití metod výkladu *jím* uznaných [50]. Jsou-li v členských státech uznány jiné výkladové metody, lze si proto představit, že výklad v souladu s unijním právem podobně formulovaných prováděcích ustanovení různých členských států povede k různým závěrům.

82. Vnitrostátní soud zabývající se sporem mezi soukromými osobami, který musí použít právo jiného členského státu, proto musí ustanovení tohoto práva vykládat v souladu s unijním právem za použití výkladových metod uznaných v tomto jiném členském státě a při dodržení obecných právních zásad.

V. Závěry

83. Navrhuji tedy Soudnímu dvoru, aby na žádost o rozhodnutí o předběžné otázce odpověděl následovně:

„1) Soud členského státu, který rozhoduje po skončení přechodného období, musí právní úpravu Spojeného království, která provádí článek 19 směrnice 2006/54/ES o zavedení zásady rovných příležitostí a rovného zacházení pro muže a ženy v oblasti zaměstnání a povolání, považovat za provedení tohoto aktu unijního práva, pokud jsou předmětem jeho rozhodování skutkové okolnosti, které nastaly před tímto okamžikem ve Spojeném království. Tento soud, stejně jako soud Spojeného království, se přitom musí řídit rovněž příslušnou judikaturu Soudního dvora přijatou před koncem přechodného období a judikaturu přijatou po tomto datu musí řádně zohlednit, může však Soudnímu dvoru předložit žádost o rozhodnutí o předběžné otázce.

[47] – Rozsudek ze dne 15. prosince 2022, HUK-COBURG-Allgemeine Versicherung (C-577/21, EU:C:2022:992, bod 52).

[48] – Rozsudky ze dne 4. července 2006, Adeneler a další (C-212/04, EU:C:2006:443, bod 110), ze dne 9. dubna 2024, Profi Credit Polska (Obnova řízení ukončeného pravomocným rozhodnutím) (C-582/21, EU:C:2024:282, bod 63), a ze dne 5. června 2025, Nuratau (C-349/24, EU:C:2025:397, bod 45).

[49] – Rozsudky ze dne 8. listopadu 2016, Ognyanov (C-554/14, EU:C:2016:835, bod 66), ze dne 24. června 2019, Popławski (C-573/17, EU:C:2019:530, bod 76), a ze dne 15. července 2025, ECB a Komise v. Corneli (C-777/22 P a C-789/22 P, EU:C:2025:580, bod 140).

[50] – Rozsudky ze dne 5. října 2004, Pfeiffer a další (C-397/01 až C-403/01, EU:C:2004:584, bod 116), a ze dne 4. července 2006, Adeneler a další (C-212/04, EU:C:2006:443, bod 111), ze dne 9. dubna 2024, Profi Credit Polska (Obnova řízení ukončeného pravomocným rozhodnutím) (C-582/21, EU:C:2024:282, bod 62), a ze dne 5. června 2025, Nuratau (C-349/24, EU:C:2025:397, bod 46).

2) Soud členského státu zabývající se sporem mezi soukromými osobami, který musí použít právo jiného členského státu, musí ustanovení tohoto práva vykládat v souladu s unijním právem za použití výkladových metod uznaných v tomto jiném členském státě a při dodržení obecných právních zásad.“